

Effekt av olika fungicider i höstvet

Göran Gustafsson, Växtskyddscentralen, Linköping

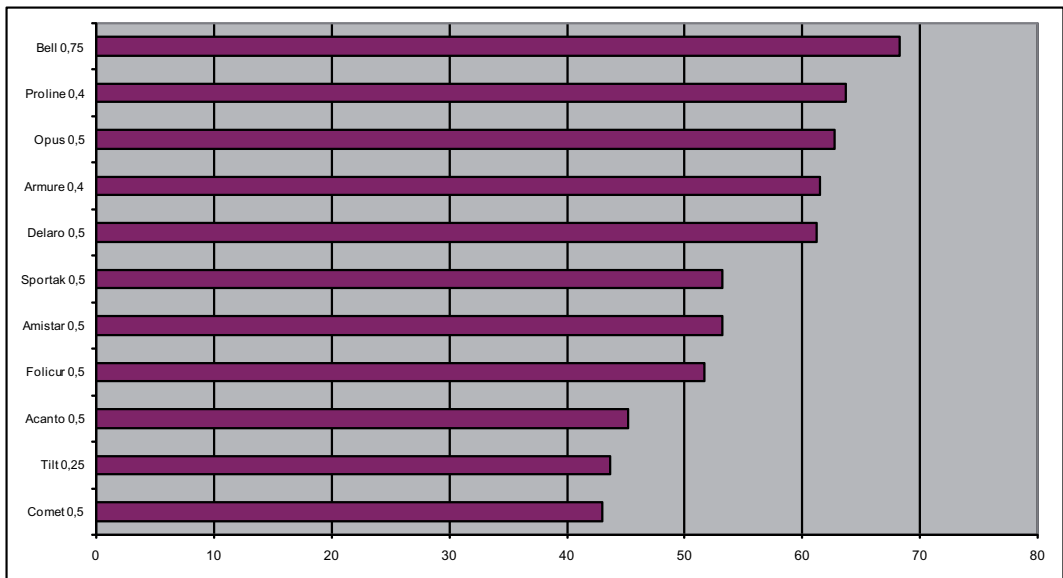
Bäst effekt mot svartpricksjuka (*Septoria tritici*) hade Proline tillsammans med de fyra oregistrerade preparaten Armure, Bell, Delaro och Opus. Av övriga sex testade preparat hävdade sig Sportak bäst. Därefter kom de tre strobilurinerna Acanto, Amistar och Comet tillsammans med Tilt och det oregistrerade preparatet Juventus. Effektsiffrorna stämmer väl överens med preparatens effekt på skörden.

Syftet med försöksserien L15-1040, liksom den skånska serien L15-1011, var att undersöka olika svampmedels effekt mot svartpricksjuka och vetets bladfläcksjuka. Försöksplatserna var antingen fält med känslig sort för svartpricksjuka, eller fält med vededominerad växtföljd för att få största möjliga infektionstryck av vetets bladfläcksjuka. Det fanns ett försök i vardera FiV, Svea och

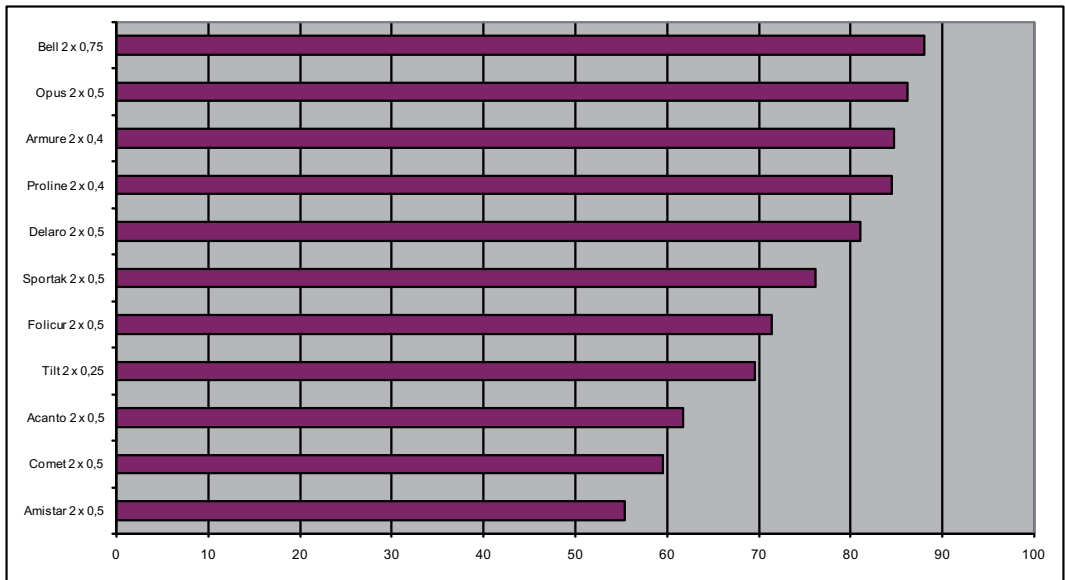
ÖSF och i den skånska försöksserien fanns tre försök. I Svea-försöket blev angreppen svaga så därför redovisas inga graderings-siffror därifrån. I båda försöksserierna jämfördes effekten av 11 olika fungicider. I den mellansvenska serien gjordes behandlingen gång med halv högsta etikettdos och i den skånska serien två behandlingar med halv högsta etikettdos.

Effekt mot svartpricksjuka

Resultatet av den graderade svampeffekten överensstämmer väl mellan de båda försöksserierna. I båda serierna gav Proline och de fyra oregistrerade preparaten Armure, Bell, Delaro och Opus bäst effekt mot svartpricksjuka. Av resterande sex testade preparat i försöken hävdade sig Sportak bäst. Därefter kom de tre strobilurinerna Acanto, Amistar och Comet, samt Tilt och det oregistrerade preparatet Juventus. De högre effektsiffrorna

Figur 1. Effekt av olika preparat mot svartpricksjuka i höstvet. 1 försök i vardera FiV och ÖSF 2009. L15-1040. LSD 21.

Figur 2. Effekt av olika preparat mot svartpricksjuka i höstvet. 3 försök i Skåne 2009. L15-1011. LSD 16.

i de skånska försöken beror på att dessa behandlades två gånger. Armure innehåller propikonazol och difenokonazol som är samma aktiva substanser som även ingår i Tilt-preparaten och i betningsmedlet Dividend. Registreringsansökan för Armure är inlämnad till KemI och beslut förväntas under 2010.

Effekt och skörd stämmer väl överens

Skördesiffrorna stämmer väl överens med graderingssiffrorna i båda försöksserierna. De fem preparaten som gav bäst svampeffekt ligger även i topp när det gäller merskördens storlek. I de skånska försöken har de tre strobilurinerna gett anmärkningsvärt höga merskördar trots att vi vet att resistens förekommer. Orsaken till de generellt sett högre merskördarna i de skånska försöken jämfört med de mellansvenska är att dessa behandlades två gånger, men också att angreppen utvecklades förhållandevis sent i

Mellansverige. Skördesiffrorna från försöket i Örsundsbro, som endast hade svaga angrepp av DTR, är inte statistiskt signifikanta och därmed kan man inte dra några säkra slutsatser från dem.

Resistensrisk

Eftersom endast Proline har en fullgod effekt mot svartpricksjuka av de registrerade preparaten, finns det en uppenbar risk att det kan ske en resistensutveckling på sikt. För att motverka uppkomsten av resistens bör det finnas flera olika preparat med olika verkningsätt att välja mellan. Minimum är tre olika verkningsätt när det gäller fungicider i stråsåd. I annat fall riskeras att svamparna utvecklar resistens med svaga behandlingseffekter som följd, vilket i sin tur kan leda till fler sprutningar och till högre doser. Såväl för den enskilde odlaren som miljömässigt skulle det alltså vara en klar fördel om det fanns fler preparat på marknaden att tillgå.

Tabell 6. Bekämpning av svartpricksjuka och DTR i höstvetete vid axgång (DC 47-51) i Mellansverige och vid stråskjutning och axgång (DC 37-39 och DC 55-59) i Skåne 2009. Regionala försöken, L15-1040 och L15-1011.

Behandling	Dos kg, l/ha	Skörd, kg/ha			St Rycketofta Påarp	Snapparp Trelleborg	Medeltal	St Bärby Örsundsbro
		Sjöryd Grästorps	Kölbäck Skänninge	Medeltal				
Obehandlat		8250	7660	7960	9140	9470	9300	4900
Acanto	0,5*)	+/- 0	+ 140	+ 70	+ 820	+ 250	+ 540	+ 600
Amistar	0,5*)	+ 280	+ 80	+ 180	+ 870	+ 430	+ 650	+ 230
Armure	0,4*)	+ 410	+ 590	+ 500	+ 1200	+ 630	+ 910	+ 510
Bell	0,75*)	+ 500	+ 930	+ 710	+ 1430	+ 780	+ 1110	+ 330
Comet	0,5*)	+ 200	+ 290	+ 240	+ 1040	+ 650	+ 840	+ 310
Delaro	0,5*)	+ 470	+ 750	+ 610	+ 1280	+ 920	+ 1100	+ 20
Folicur	0,5*)	+ 250	+ 390	+ 320	+ 910	+ 700	+ 810	+ 400
Opus	0,5*)	+ 440	+ 690	+ 570	+ 1430	+ 760	+ 1090	+ 50
Proline	0,4*)	+ 740	+ 690	+ 720	+ 1390	+ 820	+ 1100	+ 360
Sportak	0,5*)	+ 260	+ 520	+ 390	+ 830	+ 570	+ 700	+ 190
Tilt	0,25*)	+ 270	+ 290	+ 280	+ 1020	+ 500	+ 760	+ 450
LSD		310	160	260	390	320	320	n.s.
CV %		2,5	1,3	1,4	2,5	2,2	1,5	6,1
PROB		0,0013	0,0001	0,0009	0,0001	0,0001	0,0003	0,1791
Förfukt		höstraps	vårrops		höstraps	höstraps		höstvetete
Sort		Harnesk	Gnejs		Gnejs	Akteur		Olivin
Sjukdom		Svartprick- sjuka	Svartprick- sjuka	Svartprick- sjuka	Svartprick- sjuka	Svartprick- sjuka	Svartprick- sjuka	DTR
Angrepp på blad 2 vid DC 77-87 i obeh. led		16%	65%	41%	61%	52%	57%	8%
Område / Plan		FIV L15-1040	ÖSF L15-1040		Skåneförs. L15-1011	Skåneförs. L15-1011	Skåneförs. L15-1011	Svea L15-1040
Län		"R"	E		M	M	M	C

*) två behandlingar (DC 37-39 och 55-59) i de skånska försöken